

Voorwaarden Reis Perfect Polis

○ Reisverzekering
fbto.nl

FBTO

Contact	P.4
Introductie voorwaarden FBTO Reisverzekering	P.5
Hoe te handelen	P.6
Algemene voorwaarden	P.9
Algemene definities en basisafspraken	P.10
Geldigheidsduur en veranderingen	P.11
Productvoorwaarden fbto Reisverzekering	P.21
Module Aanvullende ziektekosten	P.40
Module Ongevallen	P.43
Module Winter- en Onderwatersport	P.48
Module Annuleringsverzekering	P.50
Module Voertuigenhulp	P.54
Module Lang op reis	P.58
Bijlagen	
Clausuleblad terrorisme	P.60
Definities van molestbegrippen	P.64

Contact

Telefoon:

FBTO is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 21.00 uur:
(058) 234 56 55

Speciale telefoonnummers:

Polisadministratie:

(058) 234 56 25

Schade:

(058) 234 56 00

FBTO Alarmcentrale:

(058) 234 56 50

Vanuit het buitenland:

+31 58 234 56 50

Internet:

Ga voor meer informatie en voor het doorgeven van wijzigingen naar fbto.nl.
Klik op 'Producten' en vervolgens op 'Doorlopende reisverzekering'.

Schriftelijk:

FBTO, Postbus 318, 8901 BC Leeuwarden

E-mail:

Vragen met betrekking tot de polis of de premienota en het doorgeven van wijzigingen:
polisadministratie.schade@fbto.nl

Introductie voorwaarden FBTO Reisverzekering

De voorwaarden van de FBTO Reisverzekering behoren niet tot de meest prettige leesstof, maar ze zijn wel belangrijk. Ze vertellen u tot in detail wat u van ons mag verwachten. Ze geven duidelijkheid, en daar houden we van

De FBTO Reisverzekering kent de volgende modules:

- Basispakket Reis
- Module Aanvullende ziektekosten
- Module Ongevallen
- Module Winter- en Onderwatersport
- Module Annuleringsverzekering
- Module Voertuigenhulp
- Module Lang op reis

Iedere module heeft zijn eigen productvoorwaarden. Alleen wanneer die module uitdrukkelijk op de polis van de FBTO Reisverzekering is vermeld, zijn die Productvoorwaarden van toepassing. Daarnaast is een aantal bepalingen voor alle verzekeringen van toepassing. Denk aan de wijze van premiebetaling, premierestitutie, verhuizing en beëindiging. Alles wat u moet weten over deze bepalingen leest u in de Algemene Voorwaarden op pagina 9 t/m 20.

MijnFBTO

Uw keuze voor de FBTO Reisverzekering is een zeer goede. U heeft een aanmerkelijk premievoordeel, het gemak van papierloos verzekeren en u ontvangt al onze mededelingen via MijnFBTO.

MijnFBTO is uw digitale polismap op internet. Via MijnFBTO heeft u inzage in de verzekeringen en diensten die u bij FBTO heeft ondergebracht. Via MijnFBTO kunt u een adreswijziging doorgeven en uw FBTO producten beheren. Via MijnFBTO is 24 uur per dag en zeven dagen per week beheer mogelijk.

Het afsluiten van de FBTO Reisverzekering betekent ook dat u ons op de hoogte houdt van uw meest recente e-mailadres. Bovendien betekent internetverzekeren dat u via Internet en MijnFBTO uw gegevens regelmatig bekijkt en up to date houdt.

Voordat u gebruik kunt maken van MijnFBTO, heeft u een inlogcode nodig. Meer informatie over MijnFBTO en het aanvragen van een inlogcode ziet u op fbto.nl.

Wat te doen bij wijzigingen

Tijdens de looptijd van de FBTO Reisverzekering kunnen wijzigingen optreden. Het is belangrijk deze uiterlijk binnen veertien dagen door te voeren. Dit doet u zelf via fbto.nl.

Iedere wijziging kan namelijk van invloed zijn op de dekking van uw verzekering.

Hoe te handelen

Wat moet ik doen bij schade en ongeval?

In geval van nood dient u altijd eerst telefonisch contact op te nemen met de FBTO Alarmcentrale: (058) 234 56 50. Wij vertellen u dan hoe verder te handelen. Dit nummer is zeven dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar. Let wel: dit telefoonnummer gebruikt u alleen in noodsituaties waarin snelle hulp geboden is. Bijvoorbeeld ziekte, (dreigend) overlijden, ongeval, ziekenhuisopname of andere nare omstandigheden waarmee u tijdens de reis te maken kunt krijgen.

Andere schadegevallen, bijvoorbeeld verlies van of beschadiging aan uw bagage, kunt u na thuiskomst melden. Bel hiervoor (058) 234 56 00. Wij vertellen u dan hoe verder te handelen.

Welke wijzigingen moet ik doorgeven?

Gedurende de looptijd van de FBTO Reisverzekering kunnen er zich wijzigingen voordoen in uw persoonlijke situatie. Het is belangrijk onderstaande wijzigingen uiterlijk binnen veertien dagen na wijziging te melden. Wijzigingen kunnen namelijk van invloed zijn op de dekking. Alle wijzigingen die betrekking hebben op uw FBTO Reisverzekering kunt u doorgeven aan de afdeling Polisadministratie: (058) 234 56 25.

Wijzigingen in gezinssamenstelling

- Zodra uw in- of uitwonende kinderen de leeftijd van 27 jaar bereiken, vallen zij niet meer onder de gezinsdekking.
- Uitwonende kinderen die niet meer studeren worden eveneens niet tot het gezin gerekend.

Gaat u buiten Europa reizen?

Wanneer u buiten Europa op vakantie gaat, controleert u dan of het juiste dekkingsgebied 'Wereld' op uw polis is vermeld.

Zakenreizen

Zakenreizen of reizen in verband met stages, studie of vrijwilligerswerk moeten apart meeverzekerd worden.

Winter-/Onderwatersport

Controleer voordat u met wintersportvakantie gaat of een duikvakantie gaat houden eerst of de module Winter-/Onderwatersport wel op uw polis is meeverzekerd.

Wat ik moet weten voordat ik op vakantie ga

FBTO Alarmcentrale

Zorg dat u het telefoonnummer van de FBTO Alarmcentrale altijd meeneemt als u op reis gaat. Als u in moeilijkheden raakt, bel dan direct: +31 58 234 56 50 (vanuit het buitenland).

Voertuigenhulp in het buitenland

Controleer of uw auto, aanhanger, caravan of motor verzekerd is voor technische hulp in het buitenland. Onder de FBTO Auto-, Aanhanger-, Caravan- of Motorverzekering bent u in binnen- en buitenland verzekerd voor hulp bij ongeval of schade. Als deze hulp niet of onvoldoende, bijvoorbeeld bij pech, geregeld is, raden wij u aan de module Voertuigenhulp af te sluiten.

Gaat u met de auto op vakantie?

- Laad uw auto uitsluitend in op de dag van vertrek.
- Sluit uw auto goed af als u onderweg stopt. Probeer zo te parkeren dat u zicht houdt op uw eigendommen.
- Laat nooit waardevolle spullen¹⁾, waardevolle papieren²⁾, breekbare spullen en medicijnen achter in uw auto.
- Sluit uw auto altijd goed af, ook tijdens rustpauzes of bij het tanken.
- Neem bij overnachting onderweg uw waardevolle bagage en waardevolle papieren mee naar uw overnachtingsplaats.
- Zorg dat uw auto technisch in goede staat verkeert; laat hem vóór vertrek even nakijken.
- Laad uw auto uit op de dag van aankomst.
- Neem altijd uw groene kaart mee. Hierop staat aangegeven in welke landen uw autoverzekering (WA-)dekking geeft. Kijk daarom vóór vertrek of de kaart geldig is voor de landen waar u doorheen reist en waar u naartoe gaat. Controleer gelijk of op uw groene kaart 'AF' staat. Dit betekent dat ook het aansprakelijkheidsrisico van uw gekoppelde caravan of aanhanger is gedekt op uw autoverzekering.
- Neem altijd het Europees Schadeformulier mee. Dit is het standaardformulier voor schade-aangiften dat binnen Europa gehanteerd wordt.
- Als u bent aangereden in het buitenland door iemand uit het land waar het ongeluk heeft plaatsgevonden, heeft u te maken met de aansprakelijkheidswetgeving van dat land. Als gevolg hiervan kunnen de uitkeringen, vooral als het gaat om letsel, lager zijn dan in Nederland gebruikelijk is. Om toch zeker te zijn van een uitkering in geval van blijvende invaliditeit (of overlijden) kunt u de FBTO Reisverzekering uitbreiden met de ongevallendekking. De bedragen die uitgekeerd worden kunt u terugvinden in artikel 27.1 en 27.2. Als de module Ongevallen nog niet op uw polis is meeverzekerd, kunt u bellen met: (058) 234 56 25.

Gaat u met vliegtuig, bus, trein of boot op vakantie?

- Neem uw waardevolle spullen¹⁾, waardevolle papieren²⁾, breekbare spullen en medicijnen mee in uw handbagage.

- Laat bij vermissing of beschadiging van ingecheckte bagage bij vliegreizen altijd een PIR (Property Irregularity Report) opmaken. Als dit niet tot de mogelijkheden behoort, kunt u een verklaring laten opmaken door de vervoersmaatschappij. Vraag hiervan een schriftelijk bewijs.

Bent u op uw bestemming?

Laat uw waardevolle spullen en waardevolle papieren niet onbeheerd achter in uw hotelkamer, tent, caravan, auto, op het strand of waar dan ook. In de meeste hotels kunt u een kluisje huren; vaak kan dit ook op campings.

Nog een aantal preventietips:

- Noteer de nummers van uw reispapieren, zoals paspoort of identiteitsbewijs, rij- en kentekenbewijs, auto-, reis- en ziektekostenverzekering, bankpasje(s) en creditcard(s). Bewaar deze gegevens altijd apart van die documenten en bij iemand thuis die u altijd kunt bellen.
- Doe bij diefstal of vermissing van spullen altijd aangifte bij de plaatselijke politie. Het proces-verbaal heeft u namelijk nodig voor het claimen van de geleden schade.
- Zorg dat er 's avonds licht bij u thuis brandt tijdens uw vakantie. Dit kunt u regelen met schakelklokken.
- Vraag uw bureaus de post uit de brievenbus te halen of laat het postkantoor uw post bewaren tot u terug bent van vakantie.
- Merk kostbare goederen met postcode en huisnummer of uw geboortedatum.

1) Bijvoorbeeld foto-, video- en audio-apparatuur, sieraden en horloges.

2) Bijvoorbeeld geld, betaalpasjes en reisdocumenten.

Algemene Voorwaarden

FBTO Reisverzekering

H1	Algemene definities en basisafspraken	P.9
	1 Onze algemene definities	
	2 Onze basisafspraken	
H2	Geldigheidsduur en veranderingen	P.10
	3 Wanneer geldt deze overeenkomst tussen u en FBTO? En hoe lang?	
	4 Kan FBTO de overeenkomst wijzigen? En wat betekent dit voor u?	
	5 Wanneer kunt u of FBTO de overeenkomst opzeggen?	
H3	Wijziging huisadres en e-mailadres	P.12
	6 Wat verwacht FBTO als uw e-mailadres wijzigt en als u verhuist?	
	7 Waarom is goede adressering zo belangrijk?	
H4	Algemene regels en uitsluitingen	P.13
	8 Welk recht en welke taal zijn van toepassing?	
	9 Hoe beschermt u uw persoonsgegevens?	
	10 Wat zijn de gevolgen van fraude?	
	11 Wat betekent de terrorismeclausule voor u?	
	12 In welke gevallen kunt u geen beroep op de overeenkomst met FBTO doen?	
H5	Premie	P.16
	13 Betaling van uw premie	
H6	Schadevergoeding	P.17
	14 Wat moet u doen bij schade?	
	15 Hoe wordt de schade-uitkering vastgesteld?	
	16 Hoe wordt over uw schademelding beslist door FBTO?	
	17 Aan wie wordt de schade-uitkering betaald?	
H7	Andere verzekeringen	P.19
	18 Welke invloed hebben andere verzekeringen op deze overeenkomst?	
H8	Klachten	P.20
	19 Hoe handelt u bij klachten?	

H1 Algemene definities en basisafspraken

ARTIKEL 1 *Onze algemene definities*

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. wij, ons, onze, FBTO: Achmea Schadeverzekeringen N.V., gevestigd in Nederland;
- b. u, uw: de persoon die de overeenkomst sluit;
- c. verzekerde: de persoon die bij deze overeenkomst betrokken kan worden;
- d. contractsvervaldag: de datum waarop de overeenkomst met één jaar wordt verlengd.
- e. Nederland: onder Nederland verstaan wij het land Nederland, met uitzondering van de bijzonder gemeenten: Bonaire, Sint-Eustatius en Saba

ARTIKEL 2 *Onze basisafspraken*

2.1 Wij baseren deze overeenkomst met u op:

- het volledig en juist beantwoorden van de vragen die FBTO u stelt;
- de door u verstrekte gegevens. Deze gegevens kunt u zowel telefonisch als elektronisch aan FBTO hebben doorgegeven;
- uw activering van mijn FBTO;
- uw opgave van een werkend e-mailadres;
- de polis die FBTO heeft afgegeven op basis van de door u verstrekte gegevens;
- uw controle op juistheid en volledigheid van de gegevens op MijnFBTO. Als FBTO gegevens bevestigd, controleert u deze gegevens op juistheid. Als u verzuimt tijdig de juiste gegevens in te voeren, kan bij het ontdekken van het verzuim de overeenkomst worden opgezegd;
- de Algemene Voorwaarden, de Productvoorwaarden en de van toepassing zijnde clausules die u samen met de polis heeft ontvangen;
- uw instemming met de polis, de clausules die bij deze polis horen, de Algemene Voorwaarden en de Productvoorwaarden.

2.2 De modules van de Productvoorwaarden beschrijven de verzekeringsdekking die u gekozen heeft. De polis vermeldt welke modules van toepassing zijn op deze overeenkomst. De Algemene Voorwaarden zijn ondergeschikt aan de Productvoorwaarden.

2.3 U en wij komen overeen dat FBTO een schadevergoeding in geld of in natura verleent als u of een verzekerde – en in geval van aansprakelijkheidsverzekering een derde – schade lijdt als gevolg van een gebeurtenis waarvan op het moment van het sluiten van deze overeenkomst onzeker is of de gebeurtenis zich zal voordoen (of zich al heeft voorgedaan). Als u, een verzekerde en/of een derde op het moment van het sluiten van de overeenkomst ermee bekend is dat zo'n gebeurtenis zich zal voordoen (of al heeft voorgedaan), dan geldt deze overeenkomst niet voor die gebeurtenis.

H2 Geldigheidsduur en veranderingen

ARTIKEL 3 *Wanneer geldt deze overeenkomst tussen u en FBTO? En hoelang?*

- 3.1** De overeenkomst gaat in op de datum die op de polis als ingangsdatum is vermeld.
- 3.2** De looptijd van de overeenkomst is één jaar en begint op de ingangsdatum.
- 3.3** De overeenkomst wordt daarna steeds met één jaar verlengd.

ARTIKEL 4 *Kan FBTO de overeenkomst wijzigen? En wat betekent dit voor u?*

- 4.1** FBTO mag de premie en/of voorwaarden van deze overeenkomst wijzigen op een door FBTO te bepalen datum. Wij informeren u per e-mail over wijzigingen. Als u geen gebruikmaakt van het recht dat in artikel 4 lid 2 staat, dan stemt u in met de wijziging.
- 4.2** U mag binnen één maand na de mededeling van FBTO mededelen dat u – door deze wijziging – de overeenkomst wilt beëindigen. De overeenkomst eindigt dan op de datum dat de wijziging van kracht zou zijn geworden. Eventueel te veel betaalde premie betalen wij terug.
- 4.3** U heeft niet het recht de overeenkomst te beëindigen als:
 - FBTO de premie verlaagt of u betere voorwaarden aanbiedt;
 - de wijziging het gevolg is van wettelijke regelingen.

ARTIKEL 5 *Wanneer kunnen u en FBTO de overeenkomst opzeggen?*

- 5.1** U heeft veertien dagen nadat de polis op MijnFBTO is geplaatst polisbedenktijd. U kunt de overeenkomst via MijnFBTO op www.fbto.nl online opzeggen.
- 5.2** U kunt de overeenkomst opzeggen per de eerstkomende contractsvervaldag zonder opzegtermijn. Na de eerste contractsvervaldag dagelijks met een opzegtermijn van één maand.
- 5.3** U kunt de overeenkomst opzeggen – binnen een termijn van uiterlijk twee maanden – als FBTO een redelijk vermoeden heeft dat u onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt bij het aangaan van deze overeenkomst en FBTO daardoor de verzekeringsdekking en/of de premie wil aanpassen. Als een dergelijke aanpassing dreigt doordat FBTO u gewezen heeft op de schending van uw mededelingsplicht, kunt u deze overeenkomst binnen uiterlijk twee maanden opzeggen. Eventueel te veel betaalde premie wordt dan aan u terugbetaald.
- 5.4** U en FBTO kunnen de overeenkomst opzeggen na afhandeling van een schade, zoals beschreven in artikel 16. FBTO informeert u schriftelijk of per e-mail over de reden van opzegging. De opzegging gaat in uiterlijk twee maanden nadat de schade is afgehandeld. Eventueel te veel betaalde premie wordt dan aan u terugbetaald.

Indien de opzegging verband heeft met fraude of opzet tot misleiding van FBTO, dan gaat de opzegging in op de dag nadat FBTO de brief heeft verzonden. Er wordt in deze gevallen geen premie terugbetaald.

- 5.5** FBTO kan de overeenkomst schriftelijk of per e-mail opzeggen met inachtneming van een termijn van twee maanden als er – naar onze mening – sprake is van een gewijzigd of verhoogd risico, waardoor premie en/of voorwaarden wijzigen. Eventueel te veel betaalde premie wordt aan u terugbetaald.
- 5.6** FBTO kan de overeenkomst per direct opzeggen als het ingeschakelde onderzoeksbureau een redelijk vermoeden van fraude rapporteert; zie ook artikel 5.4 en artikel 10 van deze overeenkomst. FBTO informeert u schriftelijk over de onderzoeksresultaten.
- 5.7** FBTO kan jaarlijks de overeenkomst twee maanden vóór de op de polis genoemde contracts-vervaldag opzeggen. FBTO informeert u schriftelijk of per e-mail over de reden van opzegging.
- 5.8** FBTO kan de overeenkomst schriftelijk of per e-mail opzeggen met ingang van de datum dat u niet meer in Nederland woont.

H3 Wijziging huisadres en e-mailadres

ARTIKEL 6 *Wat verwacht FBTO als uw e-mailadres wijzigt en als u verhuist?*

- 6.1** U geeft – vóór uw verhuizing – een adreswijziging door via MijnFBTO. Deze adreswijziging kan leiden tot een wijziging van de overeenkomst en/of tot toepassing van artikel 5.5.
- 6.2** Wanneer uw e-mailadres wijzigt, geeft u deze wijziging direct door via MijnFBTO.

ARTIKEL 7 *Waarom is goede adressering zo belangrijk?*

FBTO gaat ervan uit dat berichten die gestuurd zijn naar het laatst bij ons bekende (e-mail)adres u hebben bereikt.

H4 Algemene regels en uitsluitingen

ARTIKEL 8 *Welk recht en welke taal zijn van toepassing?*

- 8.1 Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- 8.2 U en FBTO communiceren in de Nederlandse taal met elkaar.

ARTIKEL 9 *Hoe beschermt u uw persoonsgegevens?*

- 9.1 FBTO handelt volgens de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen.
- 9.2 Bij de aanvraag van een verzekering of financiële dienst vragen wij om persoonsgegevens. Deze gegevens gebruiken wij binnen de Achmea Groep voor het aangaan en uitvoeren van uw verzekeringsovereenkomst of financiële dienst, ter voorkoming en bestrijding van fraude, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen. In verband met een verantwoord acceptatiebeleid kunnen wij uw gegevens raadplegen bij de Stichting CIS te Zeist. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Zie voor meer informatie stichtingcis.nl. Hier vindt u ook het van toepassing zijnde privacyreglement.
Wij kunnen uw persoonsgegevens ook gebruiken om u te informeren over voor u relevante producten en diensten. Indien u hier geen prijs op stelt, dan kunt u dit melden via FBTO, info@fbto.nl.

ARTIKEL 10 *Wat zijn de gevolgen van fraude?*

- 10.1 Onder fraude wordt verstaan het misleiden van FBTO om een (hogere) uitkering uit deze verzekeringsovereenkomst te krijgen of proberen te krijgen. Ook het geven van onjuiste informatie, op basis waarvan FBTO deze overeenkomst is aangegaan, valt onder het begrip fraude. Een redelijk vermoeden van fraude kan als fraude worden aangemerkt. Fraude wordt door ons sneller aangenomen dan in een strafproces gebruikelijk is.
- 10.2 Als er sprake kan zijn van fraude, laat FBTO de omstandigheden onderzoeken door een gespecialiseerd en gecertificeerd onderzoeksbureau. U werkt mee aan dit onderzoek. Als u geen medewerking verleent aan het onderzoek, vergoedt FBTO geen schade en wordt de overeenkomst opgezegd.
FBTO informeert u schriftelijk over de rapportage van het onderzoeksbureau.
- 10.3 Fraude heeft tot gevolg dat er geen uitkering wordt gedaan, behalve als u of de verzekerde kan aantonen dat de fraude het gehele verval van recht op uitkering niet rechtvaardigt. Eventueel reeds uitgekeerde bedragen worden teruggevorderd als de fraude na de schade-uitkering wordt vastgesteld. FBTO kan bij fraude ook de expertisekosten en de onderzoekskosten aan u in rekening brengen.

- 10.4 FBTO kan de overeenkomst beëindigen volgens artikel 5.6, tenzij u of de verzekerde kan aantonen dat het vermoeden van fraude onjuist is.
- 10.5 FBTO kan aangifte doen van de fraude bij de politie.
- 10.6 FBTO registreert uw gegevens bij de Stichting CIS; zie ook artikel 9.2.

ARTIKEL 11 *Wat betekent de terrorismeclausule voor u?*

- 11.1 FBTO is, zoals bijna alle verzekeraars in Nederland, aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT). Daarom kan FBTO de schade-uitkering beperken als er sprake is van terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke. Ook preventieve maatregelen of handelingen en gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke beperken de schade-uitkering.
- 11.2 De volledige clausule 'Afwikkeling Claims van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.' is als bijlage opgenomen. Bovendien kunt u voor meer informatie kijken op terrorismeverzekerd.nl.

ARTIKEL 12 *In welke gevallen kunt u geen beroep op de overeenkomst met FBTO doen?*

- 12.1 FBTO keert niet uit als de schade en/of kosten veroorzaakt zijn door of ontstaan zijn uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De definities van deze begrippen zijn als bijlage opgenomen.
- 12.2 FBTO keert niet uit als de schade is veroorzaakt door atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan.
- 12.3 FBTO keert niet uit als de schade is veroorzaakt of verergerd door een ernstige mate van schuld (=merkelijke schuld), roekeloosheid of opzet van u of een verzekerde.
- 12.4 FBTO keert niet uit als u of een verzekerde met opzet feiten verzwijgt, omstandigheden bewust niet vermeldt of valse opgave doet met betrekking tot de gemelde schade.
- 12.5 FBTO keert niet uit als u of een verzekerde zich niet houdt aan de verplichtingen die in deze verzekeringsovereenkomst zijn vermeld en de belangen van FBTO daardoor worden geschaad.

H5 Premie

ARTIKEL 13 *Betaling van de premie*

- 13.1** Zodra u met FBTO de overeenkomst bent aangegaan, betaalt u het bedrag dat op de eerste premienota staat. Als u niet betaalt binnen de termijn die op de nota is vermeld, is er geen verzekeringsdekking voor gebeurtenissen die vanaf de genoemde datum hebben plaatsgehad.
- 13.2** U betaalt – nadat u heeft voldaan aan lid 1 van dit artikel – de door ons in rekening gebrachte bedragen vóór de datum die wij u meedelen.
- 13.3** FBTO deelt u schriftelijk mee wat de gevolgen zijn voor de geldigheid van deze overeenkomst als u te laat betaalt.
- 13.4** Als door te laat betalen de verzekeringsdekking wordt opgeschort, dan wordt de verzekeringsdekking pas weer van kracht op de dag volgend op die waarop de betaling van het gehele openstaande bedrag is bijgeschreven op de rekening van FBTO.
- 13.5** Als door te laat betalen deze overeenkomst wordt beëindigd, dan wordt het openstaande bedrag verhoogd met incassokosten en wettelijke rente. Betaling van het gehele openstaande bedrag geeft u geen recht op een nieuwe overeenkomst met FBTO.
- 13.6** Er is geen verzekeringsdekking in de periode dat deze overeenkomst is opgeschort of beëindigd.
- 13.7** Uw betalingsverplichtingen blijven bestaan nadat deze overeenkomst is opgeschort of beëindigd.
- 13.8** FBTO kan het openstaande (premie)bedrag verrekenen met een u of een verzekerde toekomstige schade-uitkering. FBTO neemt daarbij Titel 7.17 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 13.9** Als achteraf blijkt dat geen risico is gelopen gedurende de looptijd van de verzekeringsovereenkomst, is er geen recht op teruggave van premie over dat jaar.
- 13.10** Als er sprake is van automatische betaling, geeft u uw bankinstelling geen opdracht voor het terugboeken van meer dan één termijnbetaling.

H6 Schadevergoeding

ARTIKEL 14 *Wat moet u doen bij schade?*

- 14.1** Zodra u of een verzekerde kennis krijgt van een schadegeval waardoor een beroep op deze overeenkomst kan ontstaan, meldt u of de verzekerde ons de gebeurtenis. U en de verzekerde houden dan rekening met artikel 14.3 tot en met 14.10.
- 14.2** De verplichting van artikel 14.1 geldt ook als tegen u een strafrechtelijke vervolging wordt ingesteld of een politiemaatregel wordt getroffen in verband met een schadegeval dat kan leiden tot een beroep op deze overeenkomst.
- 14.3** U meldt de schade binnen drie dagen of zo spoedig mogelijk nadat u deze heeft geconstateerd. U kunt voor het melden van uw schade ook gebruikmaken van de formulieren op fbto.nl Als u binnen de termijn van drie dagen de schade bovendien telefonisch meldt, kunt u afspraken maken met FBTO over een vlotte behandeling van uw schade.
- 14.4** Bij vermissing, diefstal, beroving, vandalisme, aanvaring, aanrijding en dergelijke waarbij verzekerde zaken zijn beschadigd, moet u FBTO onmiddellijk op de hoogte brengen. FBTO kan eisen dat u aangifte doet bij de politie; als u aan deze eis niet wilt voldoen, dan kan FBTO besluiten geen schadebedrag uit te keren als de melding van belang is voor FBTO. Als er sprake is van een motorrijtuig, heeft FBTO het recht om de gegevens van het motorrijtuig aan te melden bij het Vermiste Auto Register. FBTO kan dan – door de overheid erkende – organisaties inschakelen voor het terugvinden en terugbezorgen van het motorrijtuig.
- 14.5** U stuurt aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en dergelijke zo spoedig mogelijk door naar ons. U onderneemt geen actie. FBTO zal passende acties ondernemen naar aanleiding van deze documenten.
- 14.6** U of een verzekerde doet geen (mondelijke) toezeggingen of beloften in verband met uw schademelding aan personen, bedrijven of instanties die u aansprakelijk achten.
- 14.7** U of een verzekerde treft passende maatregelen om een onmiddellijk dreigend gevaar of de gevolgen van de schade zo veel mogelijk te beperken. U volgt – na het ontstaan van de schade – de aanwijzingen op die FBTO u geeft. De kosten van de passende maatregelen en aanwijzingen komen voor rekening van FBTO.
- 14.8** U of een verzekerde geeft FBTO zo spoedig mogelijk de informatie die in verband met de schade en de afhandeling daarvan gevraagd wordt.
- 14.9** U geeft experts en deskundigen de gelegenheid de schade te onderzoeken en vast te stellen voordat de schade is hersteld of de beschadigde zaak is vernietigd. U geeft aan experts en deskundigen de informatie die in verband met de schade gevraagd wordt.

- 14.10** Als de belangen van FBTO worden geschaad doordat u of een verzekerde de verplichtingen uit dit artikel niet nakomt, keert FBTO de schade niet uit.

ARTIKEL 15 *Hoe wordt de schade-uitkering vastgesteld?*

- 15.1** De benoeming van de expert voor de vaststelling van het schadebedrag wordt geregeld in de Productvoorwaarden.
- 15.2** De omstandigheden waarop de expert het schadebedrag baseert zijn geregeld in de Productvoorwaarden.
- 15.3** Het schadebedrag dat de expert vaststelt dient als uitgangspunt voor het berekenen van de schade-uitkering.
- 15.4** Het vaststellen van het schadebedrag betekent niet dat u of FBTO kan concluderen dat er sprake is van schade waaruit een betalingsverplichting voor FBTO ontstaat.

ARTIKEL 16 *Hoe wordt over uw schademelding beslist door FBTO?*

- 16.1** FBTO beoordeelt alle omstandigheden die in verband met de melding van de schade bekend zijn geworden. Deze omstandigheden bepalen of op basis van de overeenkomst een betalingsplicht voor FBTO ontstaat.
- 16.2** Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van artikel 7:954 Burgerlijk Wetboek.
- 16.3** FBTO informeert u over haar standpunt door:
- de schade-uitkering te betalen;
 - u schriftelijk of per e-mail te informeren over haar afwijzende standpunt. U kunt zes maanden na verzending geen bezwaar meer maken tegen het afwijzende standpunt van FBTO.

ARTIKEL 17 *Aan wie wordt de schade-uitkering betaald?*

- 17.1** FBTO betaalt u de schade-uitkering.
- 17.2** FBTO betaalt rechtstreeks aan degene die de schade heeft hersteld tot maximaal het bedrag van de schade-uitkering.
- 17.3** FBTO betaalt de schade-uitkering aan degene aan wie u de schade heeft toegebracht.
- 17.4** FBTO betaalt aan de persoon, het bedrijf of de instelling die u schriftelijk heeft gemachtigd de schade-uitkering te ontvangen.
- 17.5** Door uitvoering van artikel 17.1 of 17.2 of 17.3 of 17.4 voldoet FBTO volledig aan haar financiële verplichtingen naar aanleiding van uw schademelding.

H7 Andere verzekeringen

ARTIKEL 18 *Welke invloed hebben andere verzekeringen op deze overeenkomst?*

- 18.1** Deze overeenkomst biedt een aanvullende verzekeringsdekking als de schade op een andere polis niet of niet voldoende is gedekt.
- 18.2** Als de schade onder een of meer andere verzekeringsovereenkomsten is gedekt, kunt u of een verzekerde FBTO aanspreken. Wij kunnen onze verplichting tot schadevergoeding opschorten totdat u of de verzekerde ons de gevraagde informatie over die verzekeringsovereenkomsten heeft verschaft.

H8 Klachten

ARTIKEL 19 *Hoe handelt u bij klachten?*

- 19.1** Klachten en geschillen over de informatie van FBTO of over het sluiten en de uitvoering van deze overeenkomst kunt u in eerste instantie voorleggen aan het management van de afdeling met wie u contact heeft.
- 19.2** Als artikel 19.1 niet leidt tot een oplossing die voor u bevredigend is, dan kunt u uw klacht of geschil voorleggen aan:
FBTO/Klachtenmanagement FBTO
Postbus 50
8900 AB Leeuwarden
fax: (058) 234 57 02
klachtenmanagement@fbto.nl
U ontvangt binnen drie weken na ontvangst van uw klacht een inhoudelijke reactie.
- 19.3** Als artikel 19.2 niet leidt tot een oplossing die voor u bevredigend is, dan kunt u uw klacht of geschil voorleggen aan:
Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
tel.: (0900) 355 22 48
kifid.nl
- 19.4** Als u geen gebruik wilt maken van een of meer van de mogelijkheden die in artikel 19.1 tot en met 19.3 zijn genoemd of u vindt de uitkomst niet bevredigend, dan kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.
- 19.5** Geschillen over de hoogte van het schadebedrag worden behandeld volgens de Productvoorwaarden die bij deze overeenkomst horen.

PRODUCTVOORWAARDEN
REISVERZEKERING

Productvoorwaarden

Reisverzekering

H9	Aanvullende definities	P.23
H10	Premie	P.25
H11	Geldigheidsgebied	P.26
H12	Basispakket Reis	P.28
H13	Persoonlijke hulpverlening in buitenland	P.32
H14	Aansprakelijkheid	P.36
H15	Aanvullende modules	P.37
	Module aanvullende ziektekosten	
	Module ongevallen	
	Module winter- en onderwatersport	
	Module annuleringsverzekering	
	Module voertuighulp	
	Module lang op reis	

H9 Aanvullende definities

Artikel 1 *Onze aanvullende definities*

Aankomstvertraging:	het te laat aankomen op de reisbestemming als gevolg van vertraging in: <ul style="list-style-type: none">- het bus-, trein-, vlieg- en/of bootvervoer- het vervoer met het eigen vervoermiddel als gevolg van een gedekte gebeurtenis. Van aankomstvertraging met het eigen vervoermiddel is slechts sprake als van de verzekerde redelijkerwijs niet verlangd kan worden dat hij de reis tijdig zou aanvangen dan wel voortzetten. Annulering: het afzien van de reis;
Bagage:	zaken die u of de verzekerden meenemen op reis, inclusief de zaken die tijdens de reis zijn aangeschaft;
Basisverzekering:	de verzekeringsovereenkomst, die gebaseerd is op de Zorgverzekeringswet, het Besluit zorgverzekering, de Regeling zorgverzekering en de daarbij behorende toelichtingen;
Dagprijs:	de reissom gedeeld door het aantal verzekerde personen gedeeld door het aantal dagen dat de reis duurt;
Dagwaarde:	de huidige aanschafprijs van een soortgelijk goed, verminderd met een bedrag voor gebruik, veroudering en slijtage;
Extra verblijfkosten:	kosten voor overnachting die normaal gesproken tijdens een reis niet zouden zijn gemaakt. De kosten van normaal levensonderhoud (zoals eten, drinken e.d.) vallen hier niet onder.
Familieleden in de eerste graad:	echtgeno(o)t(e) of partner*, uw (schoon)ouders en uw kinderen;
Familieleden in de tweede graad:	(schoon)zusters, broers, zwagers, grootouders en kleinkinderen;
FBTO Alarmcentrale:	Eurocross, die namens FBTO de hulpverlening organiseert gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week;
Geldswaardig papier:	papier dat zonder tussenkomst van schriftelijke handelingen een bepaalde waarde vertegenwoordigt (bijvoorbeeld (dag-, week- of weekeinde)kaarten voor het openbaar vervoer, hotelvouchers, pre-paid telefoonkaarten);
Gewelddadige beroving:	het openlijk en gewelddadig wegnemen van wat een ander toebehoort;
Handbagage:	bagage die tijdens de reis per openbaar vervoermiddel in de directe omgeving van u of uw zitplaats onder uw toezicht is;
Medisch adviseur:	een arts die FBTO in medische aangelegenheden adviseert;
Nieuwwaarde:	de huidige aanschafprijs van een soortgelijk goed;
Ongeval:	een plotseling van buiten inwerkend geweld op zaken (goederen)

	of op het lichaam van u of de verzekerden waaruit rechtstreeks een medisch vast te stellen lichamelijk letsel ontstaat. Blijvende invaliditeit wordt omschreven als blijvend geheel of gedeeltelijk functieverlies van een deel of delen van het lichaam of van een of meer organen;
Reis:	de periode vanaf het vertrek van uw woonadres naar de vakantiebestemming tot de terugkomst op uw woonadres. Deze periode betreft minimaal één overnachting of een periode van meer dan 24 uur waarvan u het desbetreffende boekings-, reserverings-, of betalingsbewijs kunt overleggen. De standaard maximum reisperiode is 60 dagen aaneengesloten tenzij uit de polis blijkt dat de Lang op reis module van toepassing is.
Reisdocumenten:	paspoorten, identiteitsbewijzen, vervoersbewijzen, visa, rijbewijzen, kentekenbewijzen en groene kaarten. Andere documenten worden niet als reisdocumenten aangemerkt;
Reisgenoten:	personen die met u als familielid of vriend(in) op reis gaan;
Reissom:	het bedrag dat verschuldigd is voor boekingen van vervoer en/of verblijf op het vakantieadres voor het aantal verzekerden dat op de polis is vermeld;
Vakantiebestemming:	het adres waar u verblijft tijdens de reis. Verblijf in een recreatiewoning of op een boot die u (gedeeltelijk) in eigendom heeft en verblijf op een door u gehuurde jaar- of seizoenplaats zijn niet verzekerd, behalve bij een verblijf van zeven dagen of langer aaneengesloten;
Verzekerden:	het aantal personen dat op de polis is vermeld. Als op de polis één persoon is vermeld, wordt u als verzekerde aangemerkt. Als de polis twee personen vermeldt, worden hiermee bedoeld u en uw echtgeno(o)t(e) of uw partner* of uw reisgenoot; als de polis drie of meer personen vermeldt, worden bedoeld: <ul style="list-style-type: none"> - u; - uw echtgeno(o)t(e) of uw partner*; - ongehuwde kinderen van u, uw echtgeno(o)t(e) of uw partner*, die bij u inwonen of voor studie of stage uitwonend zijn (tot 27 jaar); - gezinsleden die door een lichamelijke of geestelijke handicap elders wonen; - grootouders, ouders, ongehuwde bloed- en aanverwanten van u, uw echtgeno(o)t(e) of uw partner* als zij bij u inwonen; <ul style="list-style-type: none"> *partner met wie u in gezinsverband samenwoont - uw reisgenoten (maximaal 4).
Verzekeringsjaar:	een periode van telkens een jaar na de ingangsdatum van deze overeenkomst.

De modules beschrijven welke verzekeringsdekking u gekozen heeft naast het Basispakket Reis. De polis vermeldt welke module(s) van toepassing is (zijn). De Algemene Voorwaarden zijn ondergeschikt aan de Productvoorwaarden.

H10 Premie

ARTIKEL 2 *Hoe wordt uw premie berekend?*

- 2.1 Als het aantal te verzekeren personen dat op de polis is vermeld wijzigt, kan FBTO de premie aanpassen aan de situatie die op dat moment van toepassing is.
- 2.2 Als het aantal personen meer bedraagt dan het aantal verzekerden dat op de polis is vermeld, kan FBTO de schade-uitkering per persoon verlagen.

H11 Geldigheidsgebied

ARTIKEL 3 *In welke landen bent u verzekerd?*

- 3.1 De verzekeringsovereenkomst is geldig in het gebied dat op de polis is vermeld. In artikel 3.2 tot en met 3.4 zijn deze gebieden beschreven.
- 3.2 De overeenkomst is geldig in Nederland als er sprake is van:
 - een reis van uw woonadres rechtstreeks naar uw vakantiebestemming in Nederland;
 - verblijf op uw vakantiebestemming;
 - de terugreis van uw vakantiebestemming in Nederland rechtstreeks naar uw woonadres.
- 3.3 De overeenkomst is geldig in Europa (inclusief de Azoren, de Canarische Eilanden, Madeira en Cyprus) en Algerije, Egypte, Israël, Libanon, Marokko, Syrië, Tunesië en Turkije, inclusief rechtstreeks de heen- en terugreis binnen Nederland.
- 3.4 De overeenkomst is geldig in de gehele wereld, inclusief rechtstreeks de heen- en terugreis binnen Nederland.

ARTIKEL 4 *In welke perioden geldt de verzekering?*

- 4.1 Als de overeenkomst gedurende een verzekeringsjaar geldt, begint de verzekeringsdekking van deze polis vanaf het tijdstip dat u, de verzekerden en de bagage het woonadres verlaten en daarmee een begin wordt gemaakt met de reis naar een vakantiebestemming binnen het op de polis genoemde geldigheidsgebied. De verzekeringsdekking van deze polis eindigt zodra u, de verzekerden en de bagage terugkeren van deze reis op uw woonadres.
- 4.2 Als de overeenkomst voor een kortere termijn dan een verzekeringsjaar geldt, begint de verzekeringsdekking op de dag die op de polis is vermeld. De verzekeringsdekking van deze polis eindigt op de datum die op de polis is vermeld.
- 4.3 U en de verzekerden zijn niet verzekerd tijdens zakenreizen, reizen voor studie/stage en reizen in verband met vrijwilligerswerk, winter- en onderwatersport behalve als uitdrukkelijk op de polis is vermeld 'Zakenreizen verzekerd' c.q. winter- en onderwatersport verzekerd.
- 4.4 U en de verzekerden zijn tijdens woon-werkverkeer niet verzekerd.
- 4.5 U en de verzekerden zijn niet verzekerd als voor een vakantiebestemming vóór het begin van de reis een negatief reisadvies is afgegeven door het Calamiteitenfonds Vakantiereizen. Als u al in dit gebied verblijft, nemen u of de verzekerden binnen 24 uur of zo spoedig mogelijk daarna contact op met de FBTO Alarmcentrale. Als u of de verzekerden de belangen van FBTO schaden door later contact met de FBTO Alarmcentrale op te nemen, kunt u geen beroep doen op deze overeenkomst.

ARTIKEL 5 *Welke zorgvuldigheid verwacht FBTO van u en de verzekerden?*

- 5.1** U en de verzekerden nemen 'ten minste de normale voorzichtigheid' in acht om diefstal, vermissing of verlies van bagage en reisdocumenten te voorkomen. Wat onder 'ten minste de normale voorzichtigheid' wordt verstaan, hangt samen met de situatie waarin u of de verzekerden verkeren. U en de verzekerden zijn ermee bekend dat aan 'ten minste de normale voorzichtigheid' op plaatsen die vrij toegankelijk zijn of waar veel mensen kort verblijven (bijvoorbeeld aankomst- of vertrekhallen van vliegvelden, perrons in treinstations, parkeerplaatsen voor auto's, horecaterrassen, stranden en dergelijke) strenge eisen worden gesteld. FBTO vindt het belangrijk dat bagage en reisdocumenten zo veel mogelijk uit het zicht én in afgesloten ruimten worden opgeborgen. Delen van de bagage waarvan bekend kan zijn dat zij bijzonder diefstalgevoelig zijn en reisdocumenten worden door u en de verzekerden zo veel mogelijk onder direct toezicht gehouden. Op u en de verzekerden rust de verplichting aan te tonen dat er sprake is van 'ten minste de normale voorzichtigheid'.
- 5.2** U en de verzekerden zijn zich ervan bewust dat het ontbreken van 'ten minste de normale voorzichtigheid' betekent dat de schade niet vergoed wordt.
- 5.3** Als er sprake is van diefstal, vermissing of verlies van bagage of reisdocumenten, doen u of de verzekerden direct aangifte bij de plaatselijke politie. Als de politie geen aangifte wil opnemen, kan volstaan worden met een duidelijke en volledige registratie van de omstandigheden rond de diefstal, de vermissing of het verlies door personeel van spoorwegen, luchtvaartmaatschappijen, busondernemingen, vakantieparken, hotels, reisorganisaties enzovoort. Onduidelijke of onvolledige registratie betekent dat de schade niet vergoed wordt.

H12 Basispakket Reis

ARTIKEL 6 *Welke dekking biedt het Basispakket Reis?*

Tot in deze overeenkomst genoemde bedragen bestaat het Basispakket Reis uit:

- 6.1 Vergoeding van de schade aan bagage en vervangingskosten van reisdocumenten; **zie artikel 7 tot en met artikel 14.**
- 6.2 Recht op persoonlijke hulpverlening; zie artikel 15 tot en met 20.
- 6.3 Aansprakelijkheidsverzekering voor schade aan vakantieverblijven; zie artikel 21 tot en met 23.

ARTIKEL 7 *Welke afspraken gelden voor reisdocumenten?*

FBTO vergoedt de kosten van vervanging van reisdocumenten die tijdens de reis verloren gaan. Kosten die het gevolg kunnen zijn van de vervanging, zoals verlenging van het verblijf in het buitenland en de vervanging van kentekenplaten, worden vergoed. Andere kosten, zoals het opnieuw rijexamen afleggen, keuringen en dergelijke, worden niet vergoed.

ARTIKEL 8 *Welke afspraken gelden bij bagage?*

- 8.1 Schade aan bagage wordt per reis vergoed tot maximaal € 2.500,- per verzekerde, met een maximum van € 7.500,- per polis.
- 8.2 Per reis worden de volgende bedragen maximaal in de schadeberekening opgenomen:
 - € 1.250,- voor draagbare foto-, film-, beeld-, geluids- en computerapparatuur. In dit bedrag is ook begrepen de software die gebruikt wordt om de informatie-dragers te laten werken;
 - € 1.250,- voor gehoorapparaten en gebitsprothesen als vervangingskosten niet vergoed worden door de ziektekostenverzekeraar van u of de verzekerden;
 - € 500,- voor fietsen;
 - € 500,- voor skibox, bagagebox, allesdrager, imperiaal, fietsimperiaal en fietsendrager. Bij (poging tot) diefstal moet een deugdelijk slot vernield zijn om voor vergoeding in aanmerking te komen;
 - € 250,- voor opvouwbare boten (zonder motor), zeilplanken, invalidenwagens en kinderwagens;
 - € 250,- voor gereedschappen, sneeuwkettingen en reserveonderdelen van het vervoermiddel waarmee gereisd wordt;
 - € 250,- voor sieraden;
 - € 250,- voor horloges;
 - € 250,- voor brillen en contactlenzen;

- € 250,- voor telecommunicatieapparatuur inclusief toebehoren, zoals mobiele telefoons, navigatieapparatuur, p.d.a.'s enzovoort.

ARTIKEL 9 *Wanneer kunt u geen beroep doen op een schade-uitkering volgens artikel 8?*

U of de verzekerden ontvangen geen schade-uitkering als:

- 9.1** Niet 'ten minste de normale voorzichtigheid' in acht is genomen, zoals in artikel 5 is beschreven.
- 9.2** De schade is veroorzaakt door slijtage, eigen gebrek of langzaam werkende invloeden, zoals vocht, motvlinders, ongedierte enzovoort.
- 9.3** De schade bestaat uit krassen, vlekken, deuken, schuren, schaven en andere ontsieringen waardoor het gebruik niet wordt aangetast.
- 9.4** De schade is ontstaan door inbeslagname of verbeurdverklaring van bagage en reisdocumenten anders dan bij een verkeersongeval.
- 9.5** De schade is ontstaan door diefstal, gewelddadige beroving of vermissing van geld en geldswaardig papier.
- 9.6** De schade is ontstaan aan:
 - foto-, film-, geluids-, computer en andere elektronische apparatuur en toebehoren;
 - sieraden;
 - horloges;
 - brillen, contactlenzen en gehoorapparaten;
 - telecommunicatieapparatuur met toebehoren, zoals mobiele telefoons, p.d.a.'s enzovoort, tijdens vervoer per openbaar vervoermiddel (vliegtuig, trein, boot, taxi of touringcar) en deze goederen niet als handbagage door u of de verzekerden zijn meegenomen.
- 9.7** Het schade betreft aan zaken die niet het eigendom zijn van u of de verzekerden. Indien uit de polis blijkt dat de zakenreizen zijn meeverzekerd zijn de goederen die u of verzekerde vanuit de werkgever onder zich heeft tot een bedrag van € 500,- meeverzekerd.
- 9.8** Het schade betreft aan zaken die deel uitmaken van een verzameling of zijn aan te merken als kunst, antiek of kostbaarheden. Voor kostbaarheden heeft de regeling van artikel 8.2 voorrang boven dit artikel.
- 9.9** Het schade betreft aan (huis)dieren.
- 9.10** Het schade betreft aan voertuigen, vaartuigen en aanhangers (zoals caravans, vouwwagens, trailers enzovoort) inclusief vaste inventaris, accessoires en andere toebehoren.
- 9.11** De schade is ontstaan tijdens een gecombineerde zaken-/vakantiereis, behalve als zakenreizen volgens de polis verzekerd zijn.
- 9.12** U onvoldoende gegevens aan FBTO verstrekt over de aanschaf of het bezit en de leeftijd van de zaken waarvoor u een schade-uitkering wilt ontvangen.

ARTIKEL 10 *Extra aandachtspunten als u schade heeft*

Als de schade per reis meer bedraagt dan de maximum bedragen die op de polis en in deze overeenkomst zijn genoemd, wordt het uit te keren bedrag van de in behandeling zijnde schade naar evenredigheid verdeeld over u en de verzekerden.

ARTIKEL 11 *Welke rechten heeft u bij het vaststellen van de schade-uitkering?*

- 11.1** In artikel 14 tot en met 17 van de Algemene Voorwaarden is de algemene gang van zaken beschreven.
- 11.2** De schade wordt vastgesteld door FBTO of door een expert die door FBTO wordt benoemd.
- 11.3** Als u niet akkoord gaat met het schadebedrag dat de expert heeft vastgesteld, dan heeft u het recht zelf een expert te benoemen. De kosten van deze expert komen voor uw rekening. U kunt van dit recht alleen gebruikmaken zolang de beschadigde bagage niet is gerepareerd. Als beide experts niet tot overeenstemming komen, beslist FBTO.

ARTIKEL 12 *Op welke wijze wordt uw schade berekend?*

- 12.1** U en de expert geven een beschrijving van de omstandigheden die tot de schade hebben geleid. Op verzoek van FBTO of de expert levert u nota's, aankoopbewijzen, garantiebewijzen, foto's en dergelijke van de beschadigde of verdwenen goederen. Deze gegevens zijn een belangrijke basis voor het vaststellen van de waarde van de beschadigde/verloren gegane goederen onmiddellijk vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis. Als deze gegevens van beschadigde of verloren gegane goederen niet beschikbaar komen, kan de waarde van de goederen worden vastgesteld op de dagwaarde óf wordt aan deze goederen geen waarde toegekend. Voor de overige goederen die niet ouder zijn dan één jaar geldt als waarde onmiddellijk vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis de nieuwwaarde. Voor goederen die ouder zijn dan één jaar geldt als waarde onmiddellijk vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis de dagwaarde. FBTO of de expert stelt ook de herstelkosten vast; bij deze vaststelling kan rekening worden gehouden met de waardevermindering die ondanks het herstel kan resteren.

- 12.2** FBTO of de expert stelt de waarde vast van de beschadigde of verloren gegane goederen onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de schadeveroorzakende gebeurtenis. Voor ski's en snowboards wordt de waarde vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis als volgt berekend:

Aanschaf minder dan 1 jaar geleden	: 20% afschrijving van aanschafprijs
Aanschaf tussen 1 en 2 jaar geleden	: 40% " "
Aanschaf tussen 2 en 3 jaar geleden	: 60% " "
Aanschaf tussen 3 en 4 jaar geleden	: 80% " "
Aanschaf meer dan 4 jaar geleden	: geen vergoeding

- 12.3** Als de herstelkosten lager zijn dan het verschil in waarde onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de schadeveroorzakende gebeurtenis, berekent FBTO de schade-uitkering op basis van de herstelkosten.
- 12.4** Als de herstelkosten hoger zijn dan het verschil in waarde onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de schadeveroorzakende gebeurtenis, berekent FBTO de schade-uitkering op basis van het verschil in waarde onmiddellijk vóór en onmiddellijk na de schadeveroorzakende gebeurtenis.
- 12.5** FBTO brengt op de schade-uitkering in mindering het eigen risico dat van toepassing is.
- 12.6** FBTO kan – in plaats van de schade-uitkering – ook soortgelijke goederen leveren aan u of de verzekerden. De waarde van deze goederen, die in de schadeberekening is opgenomen, wordt in mindering gebracht op de schade-uitkering.

ARTIKEL 13 *Wat vraagt uw bijzondere aandacht na een schademelding?*

- 13.1** Bij diefstal, vermissing of verlies heeft FBTO het recht de onderzoeksresultaten van de politie af te wachten zolang de politie actief onderzoek doet in de door u of de verzekerden gemelde zaak.
- 13.2** De betaling van de schade-uitkering kan FBTO afhankelijk stellen van de schriftelijke overdracht van de eigendomsrechten van de goederen waarvoor u een schade-uitkering ontvangt.

ARTIKEL 14 *Welk eigen risico is van toepassing?*

Bij schade aan bagage wordt een eigen risico van € 100,- per gebeurtenis op de schade-uitkering in mindering gebracht.

H13 Persoonlijke hulpverlening in het buitenland

ARTIKEL 15 *Welke rechten heeft u bij persoonlijke hulpverlening in het buitenland?*

- 15.1** Als er sprake is van een periode waarin de verzekeringsdekking van kracht is, kunnen u of de verzekerden binnen het op de polis genoemde dekkinggebied een beroep doen op persoonlijke hulpverlening.
- 15.2** Recht op persoonlijke hulpverlening bestaat alleen als zo spoedig mogelijk contact wordt opgenomen met de FBTO Alarmcentrale. Alleen de kosten die met de (voorafgaande) instemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt, worden vergoed.
- 15.3** Als tijdens de reis u of de verzekerden ziek worden of een ongeval krijgen, dan heeft u na inschakeling van de FBTO Alarmcentrale recht op:
- de extra reis- en verblijfkosten van de zieken of gewonden;
 - de kosten van noodzakelijk langer verblijf van de zieken of gewonden;
 - de extra kosten van de overige verzekerden als één of meer van hen voor verpleging of bijstand hun reis moeten verlengen.
- De extra kosten worden over maximaal 21 dagen tot € 70,- per dag per verzekerde vergoed. De kosten voor normaal levensonderhoud (zoals eten, drinken e.d.) worden niet vergoed.
- 15.4** Als tijdens de reis door ziekte of ongeval van u of de verzekerden – naar het oordeel van de medisch adviseur van de FBTO Alarmcentrale – de terugreis met een motorrijtuig niet kan worden begonnen tegen het einde van de vakantie, organiseert de FBTO Alarmcentrale – voor rekening van FBTO – een bestuurder voor het motorrijtuig.
- 15.5** Als er sprake is van een alleenreizende verzekerde, vergoedt FBTO – na inschakeling van de FBTO Alarmcentrale – de reis- en verblijfkosten van maximaal één persoon om de zieke of gewonde alleenreizende terug te begeleiden naar zijn woonadres.
- 15.6** Als er sprake is van ziekenhuisopname van u of de verzekerden gedurende de verzekerde periode (zie artikel 4), vergoedt FBTO in verband met bezoek de gemaakte reiskosten tot maximaal € 250,- per ziekenhuisopname.
- 15.7** Bij opname tijdens de reis in een buitenlands ziekenhuis van u of de verzekerden worden vergoed:
- de reiskosten van maximaal twee personen voor overkomst en terugkeer naar Nederland als de opname ten minste vijf dagen zal duren en er geen familieleden of reisgenoten ter plaatse zijn;
 - de reiskosten voor overkomst en terugkeer naar Nederland van één persoon in verband met de begeleiding terug naar Nederland van verzekerde kinderen (tot zestien jaar) en

lichamelijk of geestelijk gehandicapte verzekerden als de begeleider hiertoe niet in staat is door omstandigheden die zich tijdens de reis hebben voorgedaan;

- de verblijfkosten van maximaal 21 dagen van hen die uit Nederland zijn overgekomen tot maximaal € 70,- per dag.

15.8 Als tijdens de reis in het buitenland u of de verzekerden overlijden, dan verzorgt de FBTO Alarmcentrale:

- alle formaliteiten ter plaatse (in overleg met de direct betrokkenen);
- de organisatie en de kosten van het transport van het stoffelijk overschot naar Nederland. Tot maximaal de kosten van transport van het stoffelijk overschot naar Nederland vergoeden wij, als transport van het stoffelijk overschot naar Nederland niet mogelijk of wenselijk is, in overleg met de direct betrokkenen:
 - de kosten van begrafenis of crematie ter plaatse;
 - de reiskosten voor overkomsten terugkeer naar Nederland van familieleden van de overledene in de eerste en tweede graad;
 - de verblijfkosten gedurende maximaal drie dagen.

15.9 Als binnen het op de polis genoemde dekkinggebied u of de verzekerden in een situatie terechtkomen waardoor u of de verzekerden opgespoord, gered en vervoerd moeten worden naar de bewoonde wereld, worden de kosten vergoed die in rekening gebracht worden door de officiële hulpverlenende instanties van dat land.

15.10 U en de verzekerden hebben recht op vergoeding van extra kosten, zoals genoemd in artikel 15 t/m 20, die u moet maken op grond van een gebeurtenis die een niet op de polis genoemde reisgenoot is overkomen.

Dit recht bestaat alleen wanneer:

- de getroffen reisgenoot een eigen geldige reisverzekering heeft;
- de gebeurtenis van de getroffen reisgenoot onder de dekking van diens verzekering valt en deze reisverzekering geen dekking biedt voor de extra kosten van de meereizende reisgenoot;
- de extra door de verzekerde gemaakte kosten aantoonbaar noodzakelijk zijn en redelijkerwijs tijdens de duur van de reis gemaakt zijn.

ARTIKEL 16 *Op welke vergoedingen heeft u recht als familieleden in de eerste of tweede graad overlijden tijdens de verzekerde periode?*

16.1 De FBTO Alarmcentrale organiseert – voor rekening van FBTO – de terugreis voor u en de verzekerden naar uw woonadres. Bij de organisatie van de terugreis worden de kosten die u al heeft betaald voor de reguliere terugreis zo mogelijk verrekend. De verrekening geldt ook voor de kosten die u gemaakt zou hebben als op de geplande datum de terugreis zou worden gemaakt.

16.2 Als – na gebruik te hebben gemaakt van de regeling van artikel 16.1 – binnen 21 dagen wordt teruggekeerd naar de vakantiebestemming waarop u of de verzekerden zich bevonden ten tijde van het overlijden van het familielid, worden voor maximaal twee verzekerde personen de reiskosten vergoed. De organisatie van deze reis wordt door de FBTO Alarmcentrale verzorgd.

- 16.3** Deze vergoedingsregeling geldt ook als er sprake is van direct dreigend levensgevaar voor familieleden in de eerste of tweede graad.

ARTIKEL 17 *Welke rechten heeft u als u moet terugkeren naar uw woonadres door schade aan uw eigendommen?*

- 17.1** Als er sprake is van een belangrijke schade door bijvoorbeeld brand, inbraak, explosie, blikseminslag, storm of overstroming aan de eigendommen van u of de verzekerden, organiseert de FBTO Alarmcentrale – voor rekening van FBTO – de terugreis voor u en de verzekerden naar uw woonadres. Bij de organisatie van de terugreis worden de kosten die u al heeft betaald voor de reguliere terugreis zo mogelijk verrekend. De verrekening geldt ook voor de kosten die u gemaakt zou hebben als op de geplande datum de terugreis zou worden gemaakt.
- 17.2** Als binnen 21 dagen wordt teruggekeerd naar de vakantiebestemming waarop u of de verzekerden zich bevonden ten tijde van de ernstige schade aan de eigendommen van u of de verzekerden, worden voor maximaal twee personen de reiskosten vergoed. De organisatie van deze reis wordt door de FBTO Alarmcentrale verzorgd.

ARTIKEL 18 *Welke telecommunicatiekosten vergoedt FBTO?*

Tijdens de periode(n) dat de verzekeringdekking van kracht is, hebben u of de verzekerden bij ziekte of een ongeval recht op vergoeding van telecommunicatiekosten met de FBTO Alarmcentrale.

De werkelijk gemaakte telecommunicatiekosten in verband met dringende boodschappen aan ouders of thuisgebleven verzekerden vanuit de vakantiebestemming worden vergoed tot een maximum bedrag van € 125,- per reis. FBTO kan u vragen aan te tonen welke telecommunicatiekosten zijn aan te merken als dringende boodschap. Als u naar de mening van FBTO onvoldoende slaagt in het aantoonbaar maken van het dringende karakter van de boodschappen, ontvangt u voor deze telecommunicatiegesprekken geen vergoeding.

ARTIKEL 19 *Welke hulp levert de FBTO Alarmcentrale als door een noodgeval geld naar uw vakantiebestemming moet worden overgemaakt?*

Als er sprake is van een noodgeval, organiseert de FBTO Alarmcentrale in Nederland de contacten om het benodigde geld over te maken.

Voorschotten worden alleen verstrekt als u – naar het oordeel van de FBTO Alarmcentrale – voldoende zekerheid geeft voor terugbetaling van het voorschot.

ARTIKEL 20 *Welke rechten heeft u bij oponthoud door natuurgeweld of staking?*

- 20.1** U neemt contact op met de FBTO Alarmcentrale zodra u of de verzekerden de reisplannen moeten wijzigen door natuurgeweld of staking.
- 20.2** Bij langdurig oponthoud door lawines, bergstoringen, natuurgeweld (storm, vulkanische uitbarstingen, vloedgolven, overstromingen, zeer zware sneeuwval en

dergelijke) of door stakings-, stiptheids-, protest- of solidariteitsacties vergoeden wij de extra reis- en verblijfkosten tot maximaal € 70,- per verzekerde per dag gedurende ten hoogste zeven dagen. Er is sprake van langdurig oponthoud als de autoriteiten adviseren geen aanvang met de heen- of terugreis te maken in verband met de omstandigheden die in dit artikel zijn genoemd.

H14 Aansprakelijkheid

ARTIKEL 21 *Wanneer kunt u een beroep doen op deze Aansprakelijkheidsverzekering?*

- 21.1** U en de verzekerden kunnen een beroep op deze Aansprakelijkheidsverzekering doen als u of de verzekerden aansprakelijk zijn voor schade aan het gehuurde vakantieverblijf met inventaris.
- 21.2** U en de verzekerden kunnen een beroep op deze Aansprakelijkheidsverzekering doen als de sleutel van het gehuurde vakantieverblijf of het gehuurde kluisje verloren is. Deze verzekeringsdekking is beperkt tot het vervangen van de verloren sleutel(s).

ARTIKEL 22 *Wanneer kunt u geen beroep doen op deze Aansprakelijkheidsverzekering?*

- 22.1** Schade die is veroorzaakt door opzet van u of de verzekerden wordt niet vergoed.
- 22.2** Schade die het gevolg is van normaal gebruik wordt niet vergoed.
- 22.3** Schade die het gevolg is van deelname aan het verkeer wordt niet vergoed.

ARTIKEL 23 *Welk bedrag is voor u van belang?*

De maximale vergoeding bedraagt € 500,- per reis.

PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE AANVULLENDE ZIEKTEKOSTEN

ARTIKEL 24 *Welke rechten heeft u bij spoedeisende zorg in het buitenland?*

- 24.1** Als u of verzekerden tijdens een verzekerde periode verblijven binnen het op de polis genoemde dekkinggebied, hebben u en de verzekerden recht op spoedeisende en naar Nederlandse maatstaven reguliere medische zorg. Spoedeisend betekent dat vóór het begin van de reis niet bekend kon zijn dat tijdens het verblijf in het buitenland dringend en direct medische hulp ingeroepen zou moeten worden. In voorkomende gevallen kan gevraagd worden het spoedeisende karakter aan te tonen aan de medisch adviseur van FBTO. Als de medisch adviseur niet akkoord is met het spoedeisende karakter van de verleende medische zorg, worden de gemaakte kosten niet vergoed.
- 24.2** Als voorwaarde voor vergoeding geldt, dat u en de verzekerden rechten kunnen ontlenen aan een in Nederland gesloten Basis Zorgverzekering. De kosten die gemaakt zijn in verband met een beroep op art. 24.1 komen uitsluitend voor vergoeding in aanmerking voor zover deze volgens de condities van de Basis Zorgverzekering of een aanvullende verzekering op de Basis Zorgverzekering niet zijn gedekt, dan wel niet onder de Basis Zorgverzekering of aanvullende verzekering op de Basis Zorgverzekering worden vergoed ten gevolge van een eigen risico of vergoedingsmaximum. De verplichting tot schadevergoeding kunnen wij opschorten totdat u of de verzekerden ons de gevraagde informatie over de geldende zorgverzekeringovereenkomst(en) hebben verschaft.
- 24.3** Bij spoedeisende opname in een ziekenhuis in het dekkinggebied onderneemt de FBTO Alarmcentrale – op verzoek van u of de verzekerden – actie om de directe betaling van kosten te garanderen. Na de melding kan de FBTO Alarmcentrale onderzoek doen naar de medische kosten en de noodzaak daarvan. U en de verzekerden verlenen medewerking aan dit onderzoek. Als de medisch adviseur van de FBTO Alarmcentrale van mening is dat voor de behandeling en verpleging een geschikter ziekenhuis beschikbaar is, zal de FBTO Alarmcentrale het vervoer naar dit ziekenhuis organiseren. Als u niet wilt meewerken aan het vervoer naar het geschiktere ziekenhuis, zijn de eventuele meerkosten die verbonden zijn aan voortgaande behandeling en verpleging in het ziekenhuis van opname voor uw rekening.
- 24.4** Bij spoedeisende medische hulp hebben u en de verzekerden recht op:
- kosten van behandeling door een arts;
 - kosten van medicijnen die door de arts worden voorgeschreven;
 - verpleegkosten in verband met opname in een plaatselijk – door de overheid erkend ziekenhuis. U of de verzekerden overleggen vooraf met de FBTO Alarmcentrale over de opname; als dit overleg vooraf niet mogelijk is, wordt de FBTO Alarmcentrale zo spoedig mogelijk over de opname geïnformeerd. Er kan een deel van de verpleegkosten aan u of de verzekerden in rekening worden gebracht als door te late informatie aan de FBTO Alarmcentrale de belangen van FBTO zijn geschaad;

- kosten van medisch noodzakelijk ziekenvervoer;
- kosten van medisch noodzakelijke repatriëring naar een geschikter ziekenhuis in het land waar de spoedeisende opname is gebeurd óf naar een ziekenhuis in Nederland óf naar de woonplaats in Nederland;
- kosten van de voorgeschreven medische begeleiding tijdens de repatriëring. Uitsluitend medische redenen bepalen de keuze van het vervoermiddel voor repatriëring. In elk geval is de voorafgaande toestemming van het medisch team van de FBTO Alarmcentrale noodzakelijk.

24.5 FBTO kan met de betaling van de kosten in verband met de spoedeisende medische hulp wachten totdat u de originele nota's en (kopieën van) recepten heeft toegezonden en vastgesteld is dat u of de verzekerden geen recht hebben op vergoeding van deze kosten volgens de Basisverzekering/aanvullende verzekering.

ARTIKEL 25 *Welke rechten heeft u bij tandheelkundige zorg in het buitenland?*

25.1 Recht op vergoeding van tandheelkundige behandeling ontstaan door een ongeval in het buitenland tijdens de verzekerde periode (zie artikel 4). U meldt FBTO het inroepen van de tandheelkundige hulp binnen drie dagen na het ongeval.

25.2 Recht op vergoeding van tandheelkundige behandeling ontstaan door een ongeval in het buitenland ook als tijdens de verzekerde periode tandheelkundige hulp moet worden ingeroepen die niet uitgesteld kan worden tot na terugkeer in Nederland. Uw recht op vergoeding is beperkt tot de kosten die gemaakt worden in verband met pijnbestrijding en het treffen van noodvoorzieningen.

25.3 Tandheelkundige behandeling wordt niet vergoed als het inroepen van de tandheelkundige hulp te voorzien was vóór het ingaan van de verzekerde periode. U of de verzekerden tonen aan dat het inroepen van de hulp redelijkerwijs niet te voorzien was.

25.4 Tandheelkundige behandeling wordt niet vergoed als het ongeval het gevolg is van de omstandigheden die in artikel 29 zijn genoemd.

25.5 De nota's voor de in dit artikel bedoelde tandheelkundige behandelingen worden vergoed tot een maximum bedrag van € 500,- per verzekerde per ongeval. Na ontvangst van de originele nota's van de tandarts betaalt FBTO het u toekomende bedrag uit.

PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE ONGEVALLEN

ARTIKEL 26 *Welke risico's heeft u verzekerd?*

Recht op een uitkering ontstaat als door een ongeval tijdens de reis u of de verzekerden overlijden of blijvend invalide worden.

ARTIKEL 27 *Wat zijn de bedragen die maximaal uitgekeerd kunnen worden?*

- 27.1** Bij overlijden door een ongeval tijdens een verzekerde periode wordt uitgekeerd:
- € 3.000,- per verzekerde jonger dan achttien jaar. De uitkering wordt gedaan aan de ouders of aan de persoon die de kosten van de uitvaart betaalt;
 - € 12.000,- per verzekerde van achttien jaar en ouder. De uitkering wordt gedaan aan de echtgeno(o)t(e) of partner met wie de overledene in gezinsverband samenwoonde. In alle andere gevallen keert FBTO uit aan de erfgenamen van de overleden verzekerde.
- 27.2** Als tijdens een verzekerde periode (zie artikel 4) er sprake is van algehele blijvende invaliditeit door een ongeval, wordt maximaal uitgekeerd € 70.000,- per verzekerde. Als tijdens een verzekerde periode er sprake is van gedeeltelijke blijvende invaliditeit, wordt de mate van blijvende invaliditeit vastgesteld aan de hand van artikel 30.4. De uitkering wordt gedaan aan de verzekerde die door de blijvende invaliditeit wordt getroffen.

ARTIKEL 28 *Wat wordt ook als een ongeval beschouwd?*

- 28.1** Acute vergiftiging, behalve als de vergiftiging is veroorzaakt door het gebruik van geneesmiddelen, genotmiddelen, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen of het binnenkrijgen van allergenen.
- 28.2** Besmetting door ziektekiemen of een allergische reactie als rechtstreeks gevolg van een onvrijwillige val in water of een andere stof. Als u of verzekerden bij het redden van mens of dier in water of een andere stof terechtkomen, wordt dit ook beschouwd als een onvrijwillige val.
- 28.3** Het ongewild en plotseling binnenkrijgen van stoffen of voorwerpen in het spijsverteringskanaal, de luchtwegen, de oren of de ogen waardoor inwendig letsel ontstaat, met uitzondering van het binnendringen van ziekteverwekkers.
- 28.4** Verstuijing, ontwrichting en scheuring van spier- en bandweefsel. Deze letsels moeten plotseling zijn ontstaan en de plaats moet geneeskundig zijn vast te stellen.
- 28.5** Verstikking, verdrinking, bevriezing, zonnesteek en hitteberoerte.
- 28.6** Uitputting, verhongering en verdorsting als gevolg van onvoorzienne omstandigheden.
- 28.7** Wondinfectie en bloedvergiftiging door een ongeval.
- 28.8** Complicaties of verergering van het ongevalletsel als rechtstreeks gevolg van geneeskundige behandeling.

ARTIKEL 29 *Wanneer kunt u geen beroep doen op de module Ongevallen?*

- 29.1** Er is geen recht op een uitkering als:
- het ongeval is ontstaan door een ziekelijke toestand of door lichamelijke of geestelijke afwijkingen;

- het ongeval is ontstaan door psychische aandoeningen;
- het ongeval is veroorzaakt door opzet of roekeloosheid;
- het ongeval is ontstaan bij het plegen van een misdrijf of een poging daartoe;
- u of de verzekerden alcohol hebben gebruikt en het bloedalcoholpromillage of ademalcoholgehalte meer bedraagt dan wettelijk is toegestaan;
- u of de verzekerden weigeren mee te werken aan een bloedonderzoek ter vaststelling van het bloedalcoholpromillage of het ademalcoholgehalte;
- u of de verzekerden onder invloed verkeerden van bedwelmende middelen, opwekkende middelen of geneesmiddelen;
- het ongeval is ontstaan tijdens het deelnemen aan:
 - snelheidswedstrijden of -ritten;
 - regelmatigheids- of behendigheidswedstrijden;
 - slijpcursussen.

Deze uitsluiting geldt ook voor niet-officiële wedstrijden en ritten;

- het ongeval is ontstaan tijdens bergtochten. Als de bergtocht voert langs wegen of terreinen die ook voor ongeoeffende wandelaars geschikt zijn, geldt de uitsluiting niet. U of de verzekerden tonen aan dat er sprake is van een tocht voor ongeoeffende wandelaars;
- het ongeval is veroorzaakt tijdens sportbeoefening waarvoor u of verzekerden een vergoeding ontvangen;
- het ongeval is ontstaan tijdens het rijden met een motorrijtuig op terreinen, circuits en gebieden die niet bedoeld zijn voor het dagelijks verkeer, zoals oefenterreinen voor fourwheel driven auto's, oefenterreinen van auto- en motorcrossverenigingen, zandverstuivingen, heidevelden, beken en dergelijke;
- het ongeval is veroorzaakt bij het beoefenen van gevaarlijke sporten of het deelnemen aan gevaarlijke vrijetijdsbesteding, zoals vechtsporten, wildwater- varen, rugby, parachutespringen, bungy jumping, ijshockey, ijszeilen, bobsleeën, ski-alpinisme, skispringen, skating enzovoort;
- het ongeval verband houdt met het gebruik van een vliegtuig, behalve als passagier;
- het ongeval verband houdt met een vechtpartij, behalve als aangetoond kan worden dat er sprake is van zelfverdediging.

29.2 U heeft geen recht op een uitkering als artikel 10 of 12 van de Algemene Voorwaarden van toepassing is.

ARTIKEL 30 *Op welke manier wordt de mate van blijvende invaliditeit vastgesteld?*

30.1 De mate van blijvende invaliditeit wordt in Nederland vastgesteld door medisch onderzoek.

30.2 Het beroep of de werkzaamheden van de verzekerden spelen geen rol bij het vaststellen van de mate van blijvende invaliditeit.

30.3 Pas als verwacht kan worden dat er geen verandering meer optreedt in de mate

van invaliditeit, wordt het percentage van de blijvende invaliditeit vastgesteld. De bepaling van het percentage geschiedt volgens de laatste uitgave van de 'Guides to the Evaluation of Permanent Impairment' van de American Medical Association en de percentages die in de tabel van artikel 30.4 zijn vermeld.

30.4 Tabel:

Bij volledig (functie)verlies van:	Uitkeringspercentage
het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
het gezichtsvermogen van één oog	30%
maar als de maatschappij krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend wegens verlies van het gezichtsvermogen van het andere oog	70%
het gehoor van beide oren	60%
het gehoor van één oor	25%
maar als de maatschappij krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend wegens verlies van het gehoor van het andere oor	35%
een arm	65%
een onderarm	60%
een hand	55%
een duim	25%
een wijsvinger	15%
een middelvinger	10%
een ringvinger	5%
een pink	5%
een been	60%
een onderbeen	55%
een voet	40%
een grote teen	5%
een andere teen	3%
een milt	5%
de smaak en/of de reuk	6%

Wanneer er sprake is van gedeeltelijk (functie)verlies van één of meer van de hier-voor genoemde lichaamsdelen of organen, wordt een evenredig deel uitgekeerd.

- 30.5** Bij volledig (functie)verlies van meer dan één vinger van een hand wordt niet meer uitgekeerd dan bij verlies van de gehele hand.
- 30.6** In de gevallen die niet in artikel 28.4 zijn genoemd wordt het percentage blijvende invaliditeit vastgesteld door FBTO op advies van de medisch adviseur en rekening houdend met het medisch onderzoek.
- 30.7** De in dit artikel genoemde percentages worden lager als de blijvende invaliditeit is verergerd door ziekte of (lichamelijke) afwijkingen die vóór het ongeval al bestonden.
- 30.8** Als een jaar na het ongeval de mate van blijvende invaliditeit niet is vastgesteld, vergoedt FBTO de wettelijke rente over het uit te keren bedrag vanaf de 366e dag na het ongeval. De rente wordt gelijk met de uitkering voor blijvende invaliditeit betaald.

- 30.9** Er wordt geen wettelijke rente berekend over voorschotten die FBTO heeft betaald in afwachting van de uiteindelijke vaststelling van de blijvende invaliditeit.

ARTIKEL 31 *Extra aandachtspunten als een beroep op deze module wordt gedaan*

- 31.1** U of de verzekerden volgen de voorschriften van de behandelend arts op. Als u deze voorschriften niet opvolgt en de belangen van FBTO daardoor worden geschaad, keert FBTO niet uit.
- 31.2** U of de verzekerden vragen de behandelend arts of medisch specialist de reden van behandeling bekend te maken als de medisch adviseur daarom vraagt.
- 31.3** U of de verzekerden verlenen medewerking bij het opvragen van informatie die FBTO of de medisch adviseur noodzakelijk vindt in verband met het beroep op een uitkering van de Ongevallenverzekering.

**PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE WINTER- EN ONDERWATERSPORT**

ARTIKEL 32 *Welke risico's heeft u verzekerd?*

- 32.1** U bent verzekerd voor schade als gevolg van het uitoefenen van wintersport en onderwatersport.
- 32.2** FBTO vergoedt – naar rato – de al betaalde kosten door:
- het niet kunnen deelnemen aan ski- of duiklessen als gevolg van een acute ziekte of ongeval tijdens de reis;
 - het niet gebruik kunnen maken van skipassen, gehuurde ski's, skischoenen en skistokken of gehuurde duikuitrusting als gevolg van een acute ziekte of ongeval tijdens de reis.
- 32.3** Als binnen het op de polis genoemde dekkinggebied u of de verzekerden in een situatie terecht komen waardoor u of de verzekerden opgespoord, gered en vervoerd moeten worden naar de bewoonde wereld, worden de kosten vergoed die in rekening gebracht worden door de officiële hulpverlenende instanties van dat land met een maximum van € 12.500,- per gebeurtenis. Als er sprake is van skiën of snowboarden buiten de gemarkeerde pistes, is een beroep op dit artikel alleen mogelijk als er begeleiding is van een ter plaatse gecertificeerde skileraar.
- 32.4** Uw wintersportuitrusting of uw onderwatersportuitrusting is verzekerd met inachtneming van artikel 8 tot en met 14. Ten aanzien van artikel 9.7 geldt de volgende uitzondering: diefstal van de door u gehuurde winter- of onderwatersportuitrusting is wel verzekerd.

ARTIKEL 33 *Welke bijzonderheden vragen uw extra aandacht?*

Voor het aantonen van de acute ziekte of het ongeval overlegt u een doktersverklaring of een nota van een consult bij een plaatselijke arts. U toont uw recht op vergoeding bovendien aan door het overleggen van originele nota's voor het huren van (duik)uitrusting, het kopen van skipassen en dergelijke.

ARTIKEL 34 *Wanneer kunt u geen beroep doen op de module Winter- en Onderwatersport?*

U ontvangt geen schade-uitkering als de schade is veroorzaakt tijdens:

- skiën buiten de gemarkeerde pistes. Als er begeleiding is van een ter plaatse gecertificeerde skileraar, geldt deze uitsluiting niet;
- elke vorm van voorbereiding of deelname aan wintersportwedstrijden, met uitzondering van zogenaamde Gästerennen.

PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE ANNULERINGSVERZEKERING

ARTIKEL 35 *Wanneer kunt u een Annuleringsverzekering aanvragen?*

- 35.1** Als de overeenkomst telkens voor één jaar geldt, kunt u voor de eerste maal voor een geboekte reis een Annuleringsverzekering afsluiten binnen veertien dagen na het boeken van de vakantiebestemming of de reis. De datum waarop de vakantiebestemming of de reis wordt geboekt geldt als eerste dag van de termijn van veertien dagen. Boekingen die u na de eerste maal doet, zijn automatisch verzekerd.
- 35.2** Als de overeenkomst voor een kortere termijn dan één verzekeringsjaar geldt, kunt u voor de geboekte vakantiebestemming of de reis een Annuleringsverzekering afsluiten binnen veertien dagen na het boeken. De datum waarop de vakantiebestemming of de reis wordt geboekt geldt als de eerste dag van de termijn van veertien dagen. Na deze termijn kunt u geen Annuleringsverzekering bij FBTO afsluiten.

ARTIKEL 36 *In welke gevallen kunt u een beroep doen op de Annuleringsverzekering?*

U of verzekerden kunnen een beroep op de Annuleringsverzekering doen als er sprake is van:

- 36.1** Ernstige ziekte (dit ter beoordeling vooraf door de medisch adviseur van FBTO), ernstig ongevalletsel of overlijden van u, de verzekerden of hun familieleden in de eerste en tweede graad.
- 36.2** Overlijden van familieleden bij wie u en de verzekerden de vakantie zouden doorbrengen en waardoor verblijf op het vakantieadres niet mogelijk is.
- 36.3** Definitieve ontwrichting van uw huwelijk door het in gang zetten van een echtscheidingsprocedure. Ontbinding van een notarieel vastgelegd samenlevingscontract wordt gelijkgesteld met definitieve ontwrichting van het huwelijk.
- 36.4** Belangrijke materiële beschadiging van de eigendommen van u of verzekerden door brand, inbraak, explosie, blikseminslag, storm of overstroming. U of verzekerden tonen aan dat hun aanwezigheid ter plaatse gewenst is.
- 36.5** Schade aan het vakantieverblijf. Het vakantieverblijf is daardoor niet meer bewoonbaar en er is geen soortgelijk vakantieverblijf beschikbaar.
- 36.6** Werkloosheid buiten uw schuld.
- 36.7** Het niet kunnen gebruiken van het eigen vervoermiddel naar het vakantieadres in de periode van veertien dagen vóór het begin van de reis tot en met de aankomst op het vakantieadres. Een beroep op dit artikel kan niet gedaan worden als:
- het vervoermiddel ouder is dan acht jaar;
 - (nood)reparatie binnen 72 uren uitgevoerd kan worden;
 - vervanging mogelijk is.
- 36.8** Het – om medische redenen – niet kunnen ondergaan van de noodzakelijke vaccinaties.
- 36.9** Het onverwacht toegewezen krijgen van een huurwoning binnen dertig dagen vóór het begin van de reis.

- 36.10** Het onverwacht opgeroepen worden voor een herexamen (-tentamen) voor voortgezet, hoger of academisch onderwijs en het niet mogelijk is de datum van oproep te wijzigen.
- 36.11** Overlijden of levensbedreigende ziekte of ongeval van een compagnon, medevenoot of zaakwaarnemer van u of verzekerden.
- 36.12** Het buiten schuld van u en de verzekerden niet kunnen verkrijgen van visa.
- 36.13** Een na boeking van de reis geconstateerde zwangerschap van u of verzekerden en/of complicaties tijdens de zwangerschap van u of verzekerden.
- 36.14** Het annuleren of voortijdig beëindigen van de reis door een reisgeno(o)t(e) op grond van omstandigheden die volgens dit artikel zijn verzekerd. Als u of uw reisgeno(o)t(e) een vergoeding ontvangt van de annuleringsverzekering van uw reisgeno(o)t(e), dan vervalt de vergoedingsplicht van FBTO.
- 36.15** Indien een reis geannuleerd moet worden ten gevolge van een in artikel 36 genoemde gebeurtenis die een reisgenoot is overkomen, bestaat ook recht op uitkering. Vergoeding vindt alleen plaats als deze reisgenoot een eigen annuleringsverzekering heeft en uit hoofde daarvan een uitkering ontvangt.

In andere gevallen kunt u geen beroep op de Annuleringsverzekering doen.

ARTIKEL 37 *Welke bedragen zijn voor u van belang?*

FBTO vergoedt maximaal € 14.000,- per verzekeringsjaar.

ARTIKEL 38 *Wat vergoedt FBTO als artikel 36 van toepassing is?*

- 38.1** Als er sprake is van annulering van een geboekte reis, vergoedt FBTO de kosten die aan u en de verzekerden in verband met de annulering in rekening worden gebracht.
Bij overboeking naar een andere reis vergoedt FBTO de overboekingskosten.
- 38.2** Als sprake is van aankomstvertraging naar de reisbestemming wordt, met in acht-neming van de in artikel 38.3 opgenomen vergoedingsregeling, een gedeelte van de betaalde reissom vergoed.
- 38.3** Als de aankomstvertraging meer dan acht uur is, vergoedt FBTO een gedeelte van de betaalde reissom. Bij werelddekking is sprake van aankomstvertraging als de aankomst later is dan twaalf uur na de geplande tijd.
De berekening van de vergoeding wordt gebaseerd op:
- de dagprijs;
 - de vertraging in halve dagen. Tot twaalf uur vertraging telt als een halve dag; een vertraging van twaalf tot 24 uur telt als één dag.
De vergoeding wordt over maximaal drie dagen berekend.

38.4

Als u of de verzekerden voortijdig moeten terugkeren naar het woonadres door een oorzaak die in artikel 36 is beschreven, of u en de verzekerden opgenomen worden in een buitenlands ziekenhuis, vergoedt FBTO een gedeelte van de betaalde reissom.

De berekening van de vergoeding wordt gebaseerd op:

- de dagprijs;
- de dagdelen vanaf het voortijdig terugreizen of de uren vanaf de ziekenhuisopname tot het tijdstip van het geplande einde van de reis. Hierbij geldt (een gedeelte van) een periode tot 12 uur als een dagdeel. Een periode van 12 tot 24 uur telt als één dag.

ARTIKEL 39 *In welke gevallen heeft u geen recht op vergoeding van kosten?*

39.1

U of verzekerden ontvangen geen vergoeding in verband met annulering van een vakantiebestemming of een reis als bij het boeken verwacht kon worden dat een beroep op deze overeenkomst zou worden gedaan.

39.2

U stuurt FBTO de originele nota's, boekingsbewijzen, doktersverklaringen enzovoort. Als door het ontbreken van originele documenten de belangen van FBTO worden geschaad, kan dit leiden tot het niet betalen van de gevraagde vergoeding.

PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE VOERTUIGENHULP

ARTIKEL 40 *Wanneer kunt u een beroep doen op Voertuigenhulp?*

- 40.1** Als u of verzekerden met een personenauto reizen tijdens de verzekerde periode in Europa, kunt u een beroep doen op de module Voertuigenhulp. Voor uitsluitend de module Voertuigenhulp van de Reisverzekering wordt met een personenauto gelijkgesteld een motorfiets, een bestelauto die niet bedrijfsmatig wordt gebruikt en campers/kampeerauto's. Voor aanhangwagens zoals caravans, boottrailers en vouwwagens die getrokken zijn/worden door de personenauto bestaat ook recht op Voertuigenhulp.

ARTIKEL 41 *Wat houdt de Voertuigenhulp in Nederland in?*

- 41.1** Recht op hulpverlening in Nederland ontstaat uitsluitend als, bij een verzoek om hulpverlening, vooraf contact is opgenomen met de FBTO Alarmcentrale.
- 41.2** U en de verzekerden hebben in Nederland recht op hulp als:
- de personenauto door een ongeval, diefstal, brand of elk ander van buiten de personenauto komend onheil niet meer kan rijden;
 - u of de verzekerden niet in staat zijn de personenauto te besturen na een verkeersongeval;
 - de personenauto na diefstal wordt teruggevonden.
- De FBTO Alarmcentrale organiseert het vervoer van u en de verzekerden naar één door de betrokkenen op te geven adres binnen Nederland.
- De FBTO Alarmcentrale organiseert het vervoer van de personenauto naar een – door u op te geven – adres in Nederland. De kosten komen voor rekening van FBTO. Eventueel vervoltransport komt niet voor rekening van FBTO.

ARTIKEL 42 *Wat houdt de Voertuigenhulp in Europa (exclusief Nederland) in?*

- 42.1** Recht op hulpverlening buiten Nederland bestaat uitsluitend als de reis binnen Europa korter duurt dan zestig dagen, tenzij uit de polis blijkt dat de Lang op Reis module van toepassing is en, bij een verzoek om hulpverlening, vooraf contact is opgenomen met de FBTO Alarmcentrale.
- 42.2** U heeft recht op hulp als de personenauto door een ongeval, diefstal, brand of elk ander van buiten de personenauto komend onheil niet meer kan rijden en de (nood)reparatie binnen 48 (gerekend in werkdagen) uur uitgevoerd kan worden. De FBTO Alarmcentrale organiseert dan het vervoer van de personenauto naar de dichtstbijzijnde reparatie-inrichting die geschikt is voor het uitvoeren van (nood) reparaties aan de personenauto. De kosten van vervoer van de personenauto en het verzenden van de onderdelen naar de reparatie-inrichting zijn voor rekening van FBTO.
- De kosten van de onderdelen en de reparatiekosten van de personenauto worden niet door FBTO vergoed. FBTO vergoedt, gedurende de reparatieperiode, maximaal € 70,- per verzekerde per dag voor de aantoonbaar gemaakte extra verblijfkosten.
- 42.3** In aanvulling op artikel 42.2 kunnen u en de verzekerden ook een beroep doen op de hulpverlening die in dit artikel is beschreven als de personenauto door een mechanische en/of technische storing niet meer kan rijden.

- 42.4** Wanneer een (nood)reparatie meer dan 48 uur gaat duren, vergoedt FBTO bovendien:
- in afwachting van repatriëring, de kosten van stallen en bewaken van de personenauto tot een maximum bedrag van € 250,-;
 - de kosten van vervoer van de personenauto naar een in overleg met de eigenaar aangewezen herstelbedrijf in Nederland. De personenauto wordt niet teruggebracht naar Nederland wanneer de herstel- of de repatriëringskosten hoger zijn dan de in Nederland geldende dagwaarde van de personenauto. In dat geval verricht de FBTO Alarmcentrale de nodige formaliteiten voor achterlaten van de personenauto. Ook betaalt de FBTO Alarmcentrale de douaneheffingen respectievelijk de kosten van eventuele vernietiging van de personenauto;
 - als er sprake is van totaal verlies, de kosten die samenhangen met de formaliteiten voor het invoeren van de personenauto (inclusief de douaneheffingen). Ook de eventuele kosten van vernietiging komen dan voor rekening van FBTO. Als u het restant van de personenauto terug naar Nederland wilt halen, komen de kosten hiervan voor uw rekening.
- 42.5** Als de (nood)reparatie meer dan 48 uur gaat duren, kunnen u en de verzekerden een keuze maken uit:
- terugreis naar één adres in Nederland. FBTO vergoedt de reiskosten die met toestemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt. Als u zonder toestemming van de FBTO Alarmcentrale terugreist, worden reiskosten vergoed tot een maximum van het bedrag dat voor rekening van FBTO zou zijn gekomen als de FBTO Alarmcentrale de terugreis zou hebben georganiseerd. Als volgens de FBTO Alarmcentrale voor de terugreis een overnachting noodzakelijk is, vergoedt FBTO per verzekerde maximaal € 70,- als tegemoetkoming in de overnachtings- en verblijfkosten;
 - doorreis naar de (vakantie)bestemming. FBTO vergoedt de reiskosten die met toestemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt. Als u zonder toestemming van de FBTO Alarmcentrale naar uw (vakantie)bestemming doorreist, worden de reiskosten vergoed tot een maximum van het bedrag dat voor rekening van FBTO zou zijn gekomen als de FBTO Alarmcentrale de reis zou hebben georganiseerd;
- 42.6** Als de (nood)reparatie meer dan 48 uur duurt, vergoedt FBTO – in de periode dat uw personenauto in reparatie is – maximaal € 150,- per dag over ten hoogste twintig dagen. U vraagt vooraf toestemming aan de FBTO Alarmcentrale voor het huren van vervangend vervoer. U bent zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen, die het verhuurbedrijf aan huurders stelt. U heeft recht op dit vervangende vervoer tot het moment dat u van uw vakantiebestemming bent teruggekeerd op uw woonadres.
- 42.7** Als de (nood)reparatie meer dan 48 uur duurt en de reparatie in het buitenland wordt afgerond nadat de vakantie is beëindigd, vergoedt FBTO de reiskosten van de enkele (heen)reis op basis van de kosten voor openbaar vervoer van één persoon om de personenauto terug te rijden naar Nederland. Als volgens de FBTO

Alarmcentrale voor deze reis een overnachting noodzakelijk is, vergoedt FBTO maximaal € 70,- als tegemoetkoming in de overnachtings- en verblijfkosten.

- 42.8** Als de (nood)reparatie meer dan 48 uur duurt, kan de personenauto worden teruggebracht naar een – door u aan te wijzen – reparatie-inrichting in Nederland. De kosten komen voor rekening van FBTO als de FBTO Alarmcentrale vooraf hiermee heeft ingestemd.

PRODUCTVOORWAARDEN REISVERZEKERING
MODULE LANG OP REIS

ARTIKEL 43 *Wat houdt de lang op reis module in?*

- 43.1** Als op de polis is vermeld dat de Lang op reis module van toepassing is, zijn u en de verzekerden voor reizen met een maximum aaneengesloten duur van 365 dagen verzekerd in plaats van de standaard geldende reisduur van maximaal 60 dagen.

BIJLAGE
CLAUSULEBLAD TERRORISME

Clausuleblad terrorismedekking

bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

ARTIKEL 1 *Begripsomschrijvingen*

In dit Clausuleblad en de daarop berustende bepalingen wordt – voor zover niet anders blijkt – verstaan onder:

- 1.1** Terrorisme:
Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- 1.2** Kwaadwillige besmetting:
Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
- 1.3** Preventieve maatregelen:
Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.
- 1.4** Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT):
Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien

uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

1.5 Verzekeringsovereenkomsten:

- a) Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b) Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c) Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars:

Levens-, natura-, uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

ARTIKEL 2 *Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico*

2.1 Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,

hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

2.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervóór genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

2.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan vijftig meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

ARTIKEL 3 *Uitkeringsprotocol NHT*

- 3.1** Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- 3.2** De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.
- 3.3** Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.

- 3.4** De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.

Dit Clausuleblad is gedeponereerd op 10 januari 2007 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 3/2007 en op 10 januari 2007 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam.

BIJLAGE
DEFINITIES VAN MOLESTBEGRIJPPEN

Definities van molestbegrippen

1. Gewapend conflict

Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

2. Burgeroorlog

Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

3. Opstand

Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.

4. Binnenlandse onlusten

Onder binnenlandse onlusten worden verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.

5. Oproer

Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.

6. Mouterij

Onder mouterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

7. Rellen, relletjes of opstootjes

Onder rellen, relletjes of opstootjes worden verstaan incidentele geweldmanifestaties.

Meer weten?

U kunt op verschillende manieren extra informatie aanvragen of uw vraag stellen.

Internet **fbto.nl**

E-mail **info@fbto.nl**

Telefoon **(058) 234 56 78**

De verzekeringsvoorwaarden geven de rechten en verplichtingen weer. Als u niet tevreden bent over de polis, heeft u de mogelijkheid de verzekeringsovereenkomst zonder opgaaf van redenen binnen veertien dagen na ingangsdatum te beëindigen. Als u geen prijs stelt op informatie over producten of diensten, dan kunt u dit schriftelijk melden bij FBTO, afdeling Relatiebeheer, Postbus 318, 8901 BC Leeuwarden.

FBTO is een handelsnaam van Achmea Schadeverzekeringen N.V, K.v.K. 08053410, Geregistreerd bij de AFM.